

Udbuds- og Indkøbspolitik

TØNDER KOMMUNE

Formål

Det overordnede formål med Tønder Kommunes udbuds- og indkøbspolitik er at skabe rammerne for, at Tønder Kommune fremstår som én kunde over for leverandørerne, hvilket medfører både forretningsmæssige og administrative fordele. Endvidere ønskes skabt de bedst mulige forudsætninger for effektivisering af hele indkøbsområdet.

Formålet med politikken er endvidere at skabe rammerne for, at Tønder Kommune som helhed kan købe sine varer og tjenesteydelser efter princippet "mest fordelagtig". Det vil sige, at der skal opnås de bedst mulige priser med en kvalitet, der matcher det behov, der skal opfyldes (tilstrækkelighedsprincippet).

Tønder Kommune skal på udbuds- og indkøbsområdet være en professionel samarbejdspartner, som ud fra en helhedsbetragtning sikrer størst mulige gevinster til gavn for kommunens borgere og egnens udvikling.

Rammebetingelser

EU-kommissionen fastsætter tærskelværdierne i EU-udbudsdirektiverne, mens der i den danske tilbudslov fastsættes tærskelværdier for udbud, der ikke er omfattet af EU-udbudsdirektiverne.

Tærskelværdier ved udbud

For 2015 er tærskelværdierne følgende:

Vare- og tjenesteydelseskontrakter

- Vare- og tjenesteydelseskontrakter med en værdi over kr. 1.541.715 ekskl. moms i den samlede kontraktperiode, skal i EU-udbud
- Vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter med en værdi mellem kr. 500.000 og kr. 1.541.715 ekskl. moms i den samlede kontraktperiode, skal annonceres efter tilbudsloven og udbud gennemføres efter EU's udbudsprincipper

Bygge- og anlægskontrakter

- Bygge- og anlægskontrakter med en værdi over kr. 38.624.809 ekskl. moms, skal i EU-udbud
- Bygge- og anlægskontrakter med en værdi mellem kr. 3.000.000 og kr. 38.624.809 ekskl. moms, skal enten udbydes i offentlig licitation eller som udbud med prækvalifikation
- For Bygge- og anlægskontrakter med en værdi mellem kr. 300.000 og kr. 3.000.000 ekskl. moms, kan der indhentes underhåndsbud eller indgås rammeaftale

De til enhver tid gældende tærskelværdier, kan findes på www.udbudsportalen.dk.

Indkøbsaftaler, der overskrider tærskelværdierne i henhold til EU's Udbudsdirektiv, skal udbydes i henhold til dette direktiv.

Indkøbsaftaler, der overskrider tærskelværdierne for den nationale Tilbudslov, skal udbydes i henhold til denne lov.

Øvrige kriterier for konkurrenceudsættelse

Ud over ovenstående tærskelværdier er nedenstående kriterier gældende for Tønder Kommune.

Kriterier for bygge- og anlægskontrakter

Tønder Kommune har med de fire sønderjyske kommuner aftalt følgende kriterier for bygge- og anlægskontrakter:

- Ved arbejder og rådgiverydelser mellem kr. 50.000 og kr. 3 mio. indhentes tilbud fra mindst 2 tilbudsgivere. I særlige tilfælde kan der anvendes offentlig eller begrænset licitation med forudgående prækvalifikation.

Kriterier for vare- og tjenesteydelseskontrakter

Ved vare- og tjenesteydelseskontrakter/indkøb mellem kr. 50.000 og kr. 500.000 indhentes tilbud fra mindst 2 leverandører/tilbudsgivere.

Omfang og afgrænsning

Udbuds- og indkøbspolitikken omfatter samtlige indkøb af varer og tjenesteydelser, herunder også anskaffelse gennem leje- eller leasingaftaler eller køb på afbetaling samt udbud af bygge- og anlægsarbejder, herunder rådgivningsydelser.

Alle kommunens afdelinger og institutioner, herunder selvejende institutioner, som Tønder Kommune har indgået driftsoverenskomst med, er forpligtet til at overholde politikken.

Udbuds- og indkøbspolitikken skal respektere kommunens øvrige politik- og strategiområder.

Grundprincipper

Til opfyldelse af Udbuds- og indkøbspolitikens formål om indkøb af vare og tjenesteydelser efter princippet "mest fordelagtig", skal der i forbindelse med udbudsforretninger skabes de bedst mulige forudsætninger for konkurrence mellem potentielle leverandører.

De vigtigste midler for at opfylde formålet med udbuds- og Indkøbspolitikken er følgende:

- Gennem eksternt udbuds- og indkøbssamarbejde samt effektivisering og koordinering indgås centralt styrede indkøbsaftaler gældende for hele kommunen.
- Varesortimentet indenfor de enkelte indkøbsaftaler søges reduceret og standardiseret.
- Digitalisering af indkøbsprocessen og anvendelse af e-handelsløsning.
- Miljøkrav og -ønsker ved alle udbud.

Konkurrenceudsættelse

Tønder Kommune vil konkurrenceudsætte mest muligt.

Opgaveløsningen vil derfor løbende blive vurderet i forhold til, hvordan opgaven løses mest effektivt og hensigtsmæssigt i forhold til en helhedsbetragtning. Derfor anvender vi udbud og konkurrenceudsættelse som et blandt flere midler til forsat at sikre effektivitet i den kommunale service til eventuelt færre omkostninger.

Ved at konkurrenceudsætte vil Tønder Kommune arbejde aktivt for at opnå en højere IKU (Indikator for konkurrenceudsættelse).

Konkurrenceudsættelse er ikke ensbetydende med, at opgaver, der løses af Kommunen selv, automatisk vil overgå til private virksomheder fremover. Der vil i hvert tilfælde blive vurderet om Kommune skal have adgang til at afgive kontrolbud på den konkurrenceudsatte opgave.

Det effektive og økonomiske indkøb

Tønder Kommune ønsker at overholde lovgivningen på indkøbsområdet. Derfor vil Kommunen forsat professionalisere, effektivisere og sikre økonomisk ansvarlighed i udbuds- og indkøbsprocesserne til gavn for kommunens borgere og ansatte.

Obligatoriske indkøbsaftaler

Tønder Kommune indgår fælles obligatoriske indkøbsaftaler på hele Kommunens vegne. Herigennem sikres mere fordelagtige priser med den rette kvalitet og service, der matcher det reelle behov, samt hensyn til miljømæssige og sociale forhold.

Afdelinger og institutioner i Tønder Kommune er juridisk forpligtet til at anvende de obligatoriske aftaler. Dette er en vigtig forudsætning for, at kommunen overholder lovgivningen, opnår stordriftsfordele og derigennem bedre priser og aftalevilkår.

Alle varer og tjenesteydelser skal som udgangspunkt være omfattet af obligatoriske indkøbsaftaler. Indkøbsaftaler indgås for en given periode med én eller flere leverandører på et givent produktområde.

Indkøbsdisponeringer sker decentralt. Det er derfor de enkelte forvaltninger og institutioner, der er ansvarlige for, at indkøb sker i overensstemmelse med udbuds- og indkøbspolitikken.

IKU – Indikator for KonkurrenceUdsættelse udtrykker, hvor stor en andel af de opgaver, der kan udsættes for konkurrence, kommunen har konkurrenceudsat.

Vidste du, at det er billigere at købe ind på en indkøbsaftales tilbudsliste end uden for tilbudslisten?

Kun ved, at vi er loyale over for indkøbsaftalerne, opnår vi bedre priser.

TØNDER KOMMUNE

Forskellige indkøbsaftaletyper

Tønder Kommunes obligatoriske indkøbsaftaler bliver indgået på forskellige baggrunde:

- **Egne indkøbsaftaler**
Tønder Kommune gennemfører egne udbud, hvor dette er mest hensigtsmæssigt.
- **Indkøbsaftaler med eksterne samarbejdspartnere**
Hvor det er hensigtsmæssigt, gennemfører Tønder Kommune udbud, sammen med eksterne samarbejdspartnere.
- **Nationale forpligtende indkøbsaftaler**
Hvor der er en tydelig forventning om en samlet gevinst for Tønder Kommune og hvor udbudsmaterialerne opfylder de behov Kommunen har, kan Kommunen tilslutte sig de nationale forpligtende indkøbsaftaler.
- **Andre samarbejdspartners indkøbsaftaler**
Hvor der er en tydelig forventning om en samlet gevinst for Tønder Kommune og hvor udbudsmaterialerne opfylder de behov Kommunen har, kan Kommunen tilslutte sig andre samarbejdspartners indkøbsaftaler.

Ejerskab og inddragelse i forbindelse med indgåelse af indkøbsaftaler

Det er de ansatte i kommunens institutioner og afdelinger, der skal anvende indkøbsaftalerne. Derfor er det vigtigt, at det i videst muligt omfang sikres, at aftalerne dækker Kommunens behov som helhed.

Det er derfor en væsentlig ledelsesopgave, at der til forberedelse af udbud og indgåelse af indkøbsaftaler inddrages brugere og specialister, der i kraft af erfaringer og kvalifikationer har særlige forudsætninger for at medvirke.

Engangskøb og indkøb uden for aftaledækkede områder

Engangskøb vil typisk dreje sig om større anskaffelser, som ikke gøres så ofte, at en indkøbsaftale er fordelagtig for kommunen. Ved engangskøb gælder de samme principper som ved indgåelse af indkøbsaftaler. Disse indkøb skal ske i overensstemmelse med udbuds- og indkøbspolitikken.

På en række mindre produktområder forekommer indkøb af en så ubetydelig størrelse, at der ikke indgås indkøbsaftaler. I forbindelse med sådanne indkøb skal Udbuds- og indkøbspolitikken også efterleves. For til enhver tid at kunne vurdere, hvorvidt der kan indgås indkøbsaftaler på nye produktområder, skal de decentrale indkøbere i samarbejde med Udbud og Indkøb løbende følge op på omfanget af disse former for indkøb.

Nationale forpligtende indkøbsaftaler

Med økonomaftalen for 2012, har regeringen og KL aftalt, at der skal etableres en række forpligtende indkøbsaftaler frem mod 2015.

Nationale forpligtende indkøbsaftaler

Formålet er at opnå effektivisering ved blandt andet at samle kommunernes volumen og dermed blive bedre til at udnytte kommunernes købermagt.

I forbindelse med enkeltstående indkøb over kr. 50.000,00 og ved indgåelse af kontrakter skal der indhentes mindst 2 samtidige og af hinanden uafhængige tilbud.

De indkøbende enheder skal til enhver tid stille relevante oplysninger om forbrug, mængder, kvalitetskrav m.v. til rådighed for at skabe et så realistisk materiale som muligt ved udbud.

TØNDER KOMMUNE

Opfølgning

Tønder Kommune ønsker forsat at forbedre og optimere indkøbs- og udbudsprocesserne. Derfor skal der med udgangspunkt i dialog og vejledning ske opfølgning på, at indkøbsaftalerne overholdes.

Organisering

Tønder Kommune arbejder forsat for at skabe den mest optimale organisering af udbud og indkøb for at sikre effektive og professionaliserede processer. Derfor sættes projektledelse, samarbejde og koordinering mellem forvaltninger, institutioner, Udbud og Indkøb i højsæde. Dette skal sikre en professionel tilgang, der tager højde for administrative gevinster såvel centralt som decentralt.

Eksternt samarbejde

Tønder Kommune ønsker at sikre løbende udvikling, erfaringsudveksling og økonomisk gevinst – også kommunerne imellem. Derfor vil vi deltage i relevante eksterne samarbejder, f.eks. indkøbsforaer, brancheforeninger, private leverandører mv.

Samarbejde omkring udbud kan etableres med eksterne samarbejdspartnere, hvor det skønnes hensigtsmæssigt og til fordel for Tønder Kommune. Tiltrædelse af formelle samarbejdsaftaler, hvori der kan indgå økonomiske hensyn, skal dog forelægges Økonomiudvalget.

Digitalisering af indkøbsprocessen

Det er Tønder Kommunes målsætning at digitalisere indkøbsprocessen, hvorfor der indføres E-handel. Dermed prioriteres samhandel med leverandører, der kan håndtere E-handel.

Anvendelse af kommunens E-handelsløsning er derfor obligatorisk ved bestilling af katalogvarer i systemet.

Manglende brug af E-handelsløsningen kan kun accepteres ved bestilling af varer, der ikke findes som katalogvare, og som heller ikke kan erstattes af varer herfra.

Bæredygtighed - Miljø, klima og socialt ansvar

Miljø- og klimahensyn

Det er Tønder Kommunes mål at minimere miljøbelastningen i relation til kommunens forbrug af varer og tjenesteydelser.

Ved ethvert udbud medtages derfor miljøhensyn i nødvendigt og relevant omfang. Disse krav og ønsker indgår sammen med øvrige krav i en helhedsvurdering.

Ved vurdering af produkter skal der tages hensyn til det produkt, der er mindst miljøbelastende og ressourceforbrugende ved levering, anvendelse, bortskaffelse og eventuel genanvendelse. Heri indgår også forhold vedrørende emballering og levetidsbetragtninger for produktet.

Ved at indgå i forskellige eksterne samarbejder, puljer vi volumen og opnår bedre priser, samtidig med at vi effektiviserer tidsforbruget til gennemførelse af udbud.

Ved at anvende E-handelssystem, digitaliserer vi arbejdsgangen og sikrer, at der ikke købes ind uden for indkøbsaftaler.

Ved at benytte indkøbsaftaler på eksempelvis rengøringsartikler sikrer vi, at det er et miljøvenligt indkøb. I konkurrenceudsættelsen af indkøbsaftalen på rengøringsartikler, er der stillet krav til miljømærkning mm.

TØNDER KOMMUNE

Miljøbelastende produkter erstattes i muligt omfang af mindre miljøbelastende produkter (substitution).

Arbejds miljø og sociale forhold

Tønder Kommune ønsker at sikre social ansvarlighed og et sundt og sikkert arbejdsmiljø for kommunens ansatte. Derfor stiller vi i ethvert udbud krav om og forudsætter, at leverandøren og dennes underleverandører overholder internationale konventioner tiltrådt af Danmark, herunder ILO konventionerne. Det forudsættes også, at grundlæggende menneskerettigheder (FN's Menneskerettighedserklæring og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention) overholdes.

Sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler

Tønder Kommune har indgået en partnerskabsaftale med Dansk Byggeri, Dansk Industri, Håndværksrådet og håndværksforeningerne i Tønder Kommune, EUC Syd samt Tønder Erhvervsråd, der sikrer, at der stilles praktikpladser til rådighed og anvendes elever i opgaveløsningen.

Med partnerskabsaftalen vil Tønder Kommune medvirke til at højne uddannelsesniveaueet indenfor håndværk og industri, skaffe praktikpladser til unge på erhvervsuddannelserne og sikre tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft inden for brancherne.

Denne partnerskabsaftale træder i stedet for krav om sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i kontrakter med leverandøren i de relevante udbud på bygge- og anlægsområdet.

I tilknytning hertil vil der, som led i evalueringen af partnerskabsaftalens effekt på udbudspolitikken, i de relevante udbud på bygge- og anlægsområdet blive efterspurgt oplysning om, hvorvidt tilbudsgiverne er omfattet af en frivillig partnerskabsaftale og anvender elever i opgaveløsningen.

I forhold til tjenesteydelseskontrakter vil Tønder Kommune konkret vurdere, om der skal indgå sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i konkurrenceudsættelsen ved relevante udbud, når følgende kriterier er opfyldt:

- Kontraktværdien er på mindst 10 mio. kr. og/eller en lønsum på 4 mio. kr. og
- Kontrakten har en varighed på mindst 6 mdr.

Arbejdsklausuler og øvrige sociale klausuler om beskæftigelse m.v.

Tønder Kommune udbyder primært bygge- og anlægsopgaver i fag- og delentrepriser, med undtagelse af vejområdet, hvor der udbydes i hovedentrepriser.

I forbindelse med **hoved-, fag- og delentrepriser** på bygge- og anlægskontrakter samt tjenesteydelseskontrakter, vil Tønder Kommune konkret vurdere, om der skal indgå sociale klausuler som be-

TØNDER KOMMUNE

skæftigelses- og arbejdsklausuler i konkurrenceudsættelsen ved relevante udbud, når følgende kriterier er opfyldt:

- Kontraktværdien er på mindst 5 mio. kr. og
- Kontrakten har en varighed på mindst 4 mdr.

Den konkrete vurdering vil blandt andet tage afsæt i hver enkelt opgaves karakter, omfang og konkurrenceudsættelsesdesign, samt om anvendelsen vurderes relevant og proportionel.

Ved at anvende sociale klausuler og arbejdsklausuler i bygge- og anlægskontrakter og tjenesteydelseskontrakter, vil Tønder Kommune medvirke til at sikre et rummeligt arbejdsmarked samt sikre sædvanlige løn- og arbejdsvilkår, uanset om opgaven udføres af en offentlig eller privat virksomhed.

Forhold til leverandører

Tønder Kommune lægger vægt på gode og dynamiske relationer til vores leverandører. Vi stiller krav til os selv om at være en seriøs og professionel samarbejdspartner og forventer derfor det samme af vores leverandører. Vi ønsker forsat, at finde nye effektive løsninger og indgå aftaler, der er til gavn for begge parter. Derfor forventer vi, at vores leverandører indgår i et konstruktivt samarbejde, er loyale overfor de indgåede aftaler, er E-handelsegnede og opfylder de opstillede krav.

Lokal handel

Tønder Kommune ønsker at placere flest mulige indkøb lokalt, men på konkurrencedygtige vilkår. Lokale leverandører skal derfor kunne matche andre leverandører på alle relevante kriterier i forhold til de konkurrencedygtige vilkår i udbudsmaterialerne.

Kommunen er opmærksom på, at lokale virksomheder, herunder især mindre lokale virksomheder, kan have svært ved at byde på en komplet opgaveløsning hos offentlige myndigheder. Derfor vil Kommunen, hvor dette er hensigtsmæssigt, tilrettelægge udbudsprocessen, så der udbydes med delaftaler og fagentrepriser.

Kommunen vil som en service over for potentielle lokale leverandører gøre opmærksom på kommunens indkøbsbehov. Dette sker blandt andet ved, at udbud annonceres på kommunens hjemmeside og i et lokalt medie.

For at sikre at lokale virksomheder har kendskab til reglerne og lovgivningen omkring offentlige udbud, vil Tønder Kommune afholde seminarer, hvor reglerne gennemgås. På seminarerne vil virksomheder med interesse for at handle med Kommunen eller andre offentlige myndigheder, få kendskab til hvilke krav der konkret stilles og hvordan virksomheden sikrer, at deres afgivne tilbud er konditionsmæssigt (kan tages i betragtning). Seminarerne har dermed til hensigt, at bidrage til en forbedret konkurrenceevne for de lokale virksomheder.

Vil du vide mere om Tønder Kommunes Udbud- og Indkøb, så besøg www.toender.dk, hvor du under fanen Erhverv finder Udbud og Indkøb.

Ellers er du velkommen til at kontakte Udbud og Indkøbsafdelingen.

TØNDER KOMMUNE

Tavshedspligt

Der er tavshedspligt om indholdet i aftaler, kontrakter og tilbud. Dette er begrundet i kommunens forretningsmæssige interesser og leverandørernes konkurrencemæssige forhold. Der henvises i den forbindelse til Indenrigsministeriets bekendtgørelse om undtagelse af dokumenter om kommunale myndigheders indkøbsaftaler fra aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen.

Tro- og loveerklæring

Leverandører skal forud for leverancer til kommunen på tro og love afgive erklæring om, at man ikke befinder sig under omstændigheder som beskrevet i Udbudsdirektivets artikel 45 stk. 1 og 2 litra a, b, c, d og at evt. forfalden ubetalt gæld til det offentlige ikke overstiger kr. 100.000,- jvf. Lov nr. 336 af 13. maj 1997 om begrænsning af skyldneres muligheder for at deltage i offentlige udbudsforretninger.

Øvrige forhold

Ingen må modtage gaver fra eksisterende eller potentielle leverandører, medmindre der er tale om reklamegaver af ubetydelig værdi.

Tønder Kommunes indkøbsaftaler må ikke anvendes til private indkøb.